

DŽIAUGIAMĖS, KAD DOMITĖS VESTMINSTERIO TIKĖJIMO IŠPAŽINIMU. ŠIUO METU VISAS ŠIS PROTESTANTIŠKO TIKĖJIMO DOKUMENTAS YRA IŠVERSTAS Į LIETUVIŲ KALBĄ IR RUOŠIAMAS SPAUDAI. LAIKINAI PATEIKIAME TIK PIRMAJĄ VESTMINSTERIO TIKĖJIMO IŠPAŽINIMO SKYRIŲ APIE ŠVENTĄJĮ RAŠTĄ SU NUORODOMIS.

Vestminsterio tikėjimo išpažinimas

Pirmas skyrius

Šventasis Raštas

1. Dievo gerumą, išmintį ir galią galima aiškiai suvokti iš Jo kūrinijos ir Apvaizdos, tad žmonės nepateisinami dėl savo netikėjimo.¹ Vis dėlto vien toks supratimas nesuteikia Dievo ir Jo valios pažinimo, reikalingo išgelbėjimui.² Todėl Viešpats daugelį kartų ir įvairiais būdais malonėjo apreiškinti save ir savo valią Bažnyčiai.³ Galiausiai Dievas dėl savo gerumo panorėjo, kad visas šis apreiškimas būtų užrašytas, idant tiesa būtų patikimiau išsaugota ir perteikta, ir kad Bažnyčia, varginama kūno silpnumo, Šėtono ir pasaulio, būtų saugiai įtvirtinta ir guodžiama.⁴ Kadangi Dievas savo žmonėms daugiau nebeapsireiškia taip, kaip ankstesniais laikais,⁵ Šventasis Raštas yra esminis ir būtinas Jo apreiškimas.⁶

2. Tai, ką mes vadiname Šventuoju Raštu, arba užrašytu Dievo žodžiu, sudaro visos Senojo ir Naujojo Testamento knygos.

Senojo Testamento:

Pradžios, Išėjimo, Kunigų, Skaičių, Pakartoto Įstatymo, Jozuės, Teisėjų, Rūtos, Pirmoji Samuelio, Antroji Samuelio, Pirmoji Karalių, Antroji Karalių, Pirmoji Kronikų, Antroji Kronikų, Ezros, Nehemijo, Esteros, Jobo, Psalmių, Patarlių, Ekleziasto, Giesmių giesmė, Izaijo, Jeremijo, Raudų, Ezechielio, Danieliaus, Ozėjo, Joelio, Amoso, Abdijo, Jonos, Michėjo, Nahumo, Habakuko, Sofonijo, Agėjo, Zacharijo, Malachijo.

Naujojo Testamento:

Evangelija pagal Matą, Evangelija pagal Morkų, Evangelija pagal Luką, Evangelija pagal Joną, Apaštalų darbai, Laiškas Romiečiams, Pirmasis laiškas Korintiečiams, Antrasis laiškas Korintiečiams, Laiškas Galatams, Laiškas Efeziečiams, Laiškas Filipiečiams, Laiškas Kolosiečiams, Pirmasis laiškas Tesalonikiečiams, Antrasis laiškas Tesalonikiečiams, Pirmasis laiškas Timotiejui, Antrasis laiškas Timotiejui, Laiškas Titui, Laiškas Filemonui, Laiškas Hebrajams, Jokūbo laiškas, Pirmasis Petro laiškas, Antrasis Petro laiškas, Pirmasis Jono laiškas, Antrasis Jono laiškas, Trečiasis Jono laiškas, Judo laiškas, Apreiškimas Jonui.

Visos šios knygos yra Dievo įkvėptos ir mums duotos kaip tikėjimo ir gyvenimo norma.⁷

3. Knygos, kurios įprastai vadinamos apokrifinėmis, nėra Dievo įkvėptos ir nesudaro Rašto kanono. Jos nėra autoritetingos Dievo Bažnyčioje ir joms neturi būti teikiama didesnė reikšmė nei kitiems žmonių raštams.⁸

4. Biblija yra autoritetinga, todėl ja turi būti tikima ir jai paklustama. Biblijos autoritetą lemia ne žmonių ar Bažnyčios liudijimas, o tik Dievas, jos autorius, kuris pats yra tiesa. Todėl Biblija turi būti priimama kaip tiesa, nes ji yra Dievo žodis.⁹

5. Bažnyčios liudijimas gali mus paskatinti deramai bei pagarbiai vertinti Bibliją,¹⁰ be to, ir pats Raštas daugeliu požymių atsiskleidžia kaip Dievo žodis, pavyzdžiui: dvasiniu turiniu, mokymo efektyvumu, stiliaus didingumu, visų dalių derme, nuo pradžios iki galo vienijančiu tikslu (teikti visą šlovę Dievui), pilnu apreiškimu apie vienintelį žmogaus išgelbėjimo būdą, daugeliu kitų jam neprilygstamų ypatybių ir visišku tobulumu. Tačiau Biblijos dievišku autoritetingumu ir neklystamumu mus iki galo įtikina tik vidinis Šventosios Dvasios darbas – ji liudija mūsų širdyse Dievo žodžiu ir per jį.¹¹

6. Viskas, ką mums būtina žinoti apie Dievo šlovę, žmogaus išgelbėjimą, tikėjimą ir gyvenimą yra arba aiškiai atskleista Biblijoje, arba gali būti suprasta padarius iš jos būtinas ir deramas išvadas. Biblija niekuo ir niekada nebegali būti papildyta – nei naujais Dvasios apreiškimais, nei žmonių tradicija.¹² Tačiau mes pripažįstame, kad Dievo žodyje apreiškiamam išgelbėjimo supratimui būtinas vidinis Dievo Dvasios apšvietimas.¹³ Taip pat pripažįstame, kad kai kurie bažnyčios pamaldų tvarkos ir bažnytinio vadovavimo klausimai, kaip ir bet kurioje pasaulietinėje veikloje ar bendruomenėje, turi būti sprendžiami vadovaujantis sveika nuovoka ir krikščionišku romumu, visuomet laikantis bendrų Dievo žodžio principų.¹⁴

7. Ne viskas, kas parašyta Biblijoje, yra vienodai savaime aišku ir ne viskas visiems vienodai suprantama.¹⁵ Tačiau viskas, ką mums reikia žinoti, tikėti ir laikytis, kad būtume išganyti, yra taip aiškiai atskleista ir išdėstyta įvairiose Rašto vietose, kad tiek mokytas, tiek nemokytas žmogus, naudodamasis įprastomis priemonėmis, gali tai suprasti.¹⁶

8. Senasis Testamentas hebrajų kalba (gimtoji Dievo tautos kalba Senojo Testamento laikais) ir Naujasis Testamentas graikų kalba (kalba, kuri buvo labiausiai paplitusi tarp tautų Naujojo Testamento knygų užrašymo metu) buvo užrašyti tiesioginiu Dievo įkvėpimu ir ypatingu Jo Apvaizdos rūpesčiu visą laiką išliko nepakitę ir neiškraipyti. Todėl šie Raštai yra autentiški¹⁷ ir turi būti Bažnyčios laikomi aukščiausiu autoritetu, sprendžiant visus ginčus tikėjimo klausimais.¹⁸ Kadangi originalios Biblijos kalbos nėra suprantamos visiems Dievo žmonėms – o jiems ji ir skirta bei pats Dievas įsako skaityti Raštą ir gilintis į jį su pagarbia baime,¹⁹ – todėl Biblija turi būti verčiama į kalbas visų tautų, kurioms skelbiamas Dievo žodis.²⁰ Tada Dievo žodis pasieks kiekvieną ir tarps kiekviename visoje pilnatvėje, kad visi galėtų garbinti Dievą Jam priimtinu būdu,²¹ kantriai saugodami viltį ir sėdamiesi paguodos iš Biblijos.²²

9. Vienintelis neklystamas Biblijos aiškinimo kriterijus yra pati Biblija; todėl, aiškinantis bet kurios Rašto ištraukos (jos turi tik vieną, o ne kelias prasmes) tikrąją prasmę, ją reikia lyginti su kitomis Rašto vietomis, kuriose apie tą patį dalyką kalbama aiškiau.²³

10. Šventoji Dvasia, kalbanti per Raštą, yra aukščiausias teisėjas, sprendžiant visus ginčytinus tikėjimo klausimus, vertinant bažnytinių sinodų nutarimus, praeities autorių nuomones, žmonių mokymus ir asmeninius apreiškimus. Tik Ja mes turime visiškai pasikliauti.²⁴

1 Kai jokio įstatymo neturintys pagonyš iš prigimties vykdo įstatymo reikalavimus, tada jie – neturintys įstatymo – patys sau yra įstatymas. Jie parodo, kad įstatymo reikalavimai įrašyti jų širdyse, ir tai liudija jų sąžinė bei mintys, kurios tai kaltina, tai teisina viena kitą (Rom 2, 14–15). Juk tai, kas gali būti žinoma apie Dievą, jiems aišku, nes Dievas jiems tai apreiškė. Jo neregimosios ypatybės – Jo amžinoji galybė ir dievystė – nuo pat pasaulio sukūrimo aiškiai suvokiamos iš Jo kūrinijų, todėl jie nepateisinami (Rom 1, 19–20). Dangūs skelbia Dievo šlovę, tvirtuma byloja apie Jo rankų darbus. Diena pasakoja dienai, o naktis praneša nakčiai. Nėra kalbos ar tarmės, kur jų balsas nebūtų girdimas (Ps 19, 1–3). Nors jie žino teisingą Dievo nuosprendį, kad visa tai darantys verti mirties, jie ne tik patys taip daro, bet ir palaiko taip darančius (Rom 1, 32). Esi nepateisinamas, kas bebūtum, žmogau, kuris teisi kitą. Juk teisdamas kitą, pasmerki save, nes ir pats tai darai, už ką teisi (Rom 2, 1).

2 Kadangi pasaulis išmintimi nepažino Dievo pagal Jo išmintį, tai Dievui patiko skelbimo kvailumu išgelbėti tuos, kurie tiki (1 Kor 1, 21). Apie tai ir kalbame ne žodžiais, kurių moko žmogiškoji išmintis, bet tais, kurių moko Šventoji Dvasia, – dvasinius dalykus gretindami su dvasiniais. Bet sielinis žmogus nepriima to, kas yra iš Dievo Dvasios, nes jam tai kvailystė; ir negali suprasti, nes tai dvasiškai vertinama (1 Kor 2, 13–14).

3 Daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje Dievas yra kalbėjęs tėvams per pranašus (Hbr 1, 1).

4 Šiandien tave mokau, kad tu galėtum pasitikėti Viešpačiu. Ar aš neužrašiau tau prakilnių dalykų apie patarimus ir pažinimą, kad pamokyčiau tave tiesos žodžių tikrumo ir tu galėtum duoti atsakymą tiems, kurie klaus tavęs? (Pat 22, 19–21). Tai ir aš, rūpestingai viską nuo pradžios ištyręs, nusprendžiau surašyti tau, garbingasis Teofiliau, sutvarkytą pasakojimą, kad įsitikintum tikrumu mokymo, kurio buvai išmokytas (Lk 1, 3–4). O visa, kas anksčiau parašyta, mums pamokyti parašyta, kad išverme ir Raštų paguoda turėtume viltį (Rom 15, 4). Bet Jėzus atsakė: „Parašyta: „Žmogus gyvens ne viena duona, bet kiekvienu žodžiu, išėinančiu iš Dievo lūpų.“ [...] Jėzus jam atsakė: „Taip pat parašyta: „Negundyk Viešpaties, savo Dievo.“ [...] Tada Jėzus jam atsakė: „Eik šalin nuo manęs, šėtone! Nes parašyta: „Viešpatį, savo Dievą, tegarbink ir Jam vienam tetarnauk!“ (Mt 4, 4.7.10). Jie jums sako: „Klauskite mirusiųjų dvasių iššaukėjus ir būrėjus, kurie jums murma ir šnibžda.“ Argi tauta neturėtų klausti savo Dievo? Argi reikia klausti mirusiųjų gyvųjų reikalais? Kreipkitės į įstatymą ir liudijimą. Jeigu jie taip nesako, nėra juose šviesos (Iz 8, 19–20).

5 Tu nuo vaikystės žinai šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išgelbėjimui per tikėjimą, kuris yra Kristuje Jėzuje (2 Tim 3, 15). Taip pat mes turime dar tvirtesnę pranašų žodį. Jūs gerai darote, laikydamiesi jo tarsi žiburio, šviečiančio tamsioje vietoje, kol išauš diena ir jūsų širdyse užtekės aušrinė žvaigždė (2 Pt 1, 19).

6 Daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje Dievas yra kalbėjęs tėvams per pranašus, o šiomis paskutinėmis dienomis prakalbo mums per Sūnų, kurį paskyrė visa ko paveldėtoju ir per kurį sutvėrė pasaulius (Hbr 1, 1–2).

7 Abraomas atsiliepė: „Jie turi Mozę bei pranašus, tegul jų klauso!“ [...] Tačiau

Abraomas tarė: „Jeigu jie neklauso Mozės ir pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš numirusių prisikeltų“ (Lk 16, 29. 31). [...] pastatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, turintys kertiniu akmeniu patį Jėzų Kristų (Ef 2, 20). Aš sakau kiekvienam, kuris girdi šios knygos pranašystės žodžius: „Jeigu kas prie jų ką pridės – Dievas jam pridės aprašytą šioje knygoje negandų. Ir jeigu kas atims ką nors nuo šios pranašystės knygos žodžių – Dievas atims jo dalį iš gyvenimo knygos ir šventojo miesto, kurie aprašyti šioje knygoje“ (Apr 22, 18–19).

Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui (2 Tim 3, 16).

8 Ir, pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, Jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie Jį pasakyta. [...] Paskui Jėzus jiems tarė: „Ar ne tokie buvo mano žodžiai, kuriuos jums kalbėjau dar būdamas su jumis: turi išsipildyti visa, kas parašyta apie mane Mozės Įstatyme, Pranašuose ir Psalmėse“ (Lk 24, 27. 44).

Visokeriopas! Pirmiausia tas, kad jiems buvo patikėtas Dievo žodis (Rom 3, 2). [...] nes pranašystė niekada nėra atėjusi žmogaus valia, bet kalbėjo Šventosios Dvasios įkvėpti šventi Dievo žmonės (2 Pt 1, 21).

9 Taip pat mes turime dar tvirtesnę pranašų žodį. Jūs gerai darote, laikydamiesi jo tarsi žiburio, šviečiančio tamsioje vietoje, kol išauš diena ir jūsų širdyse užtekės aušrinė žvaigždė. [...] nes pranašystė niekada nėra atėjusi žmogaus valia, bet kalbėjo Šventosios Dvasios įkvėpti šventi Dievo žmonės (2 Pt 1, 19. 21). Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui (2 Tim 3, 16). Jeigu priimame žmonių liudijimą, tai Dievo liudijimas didesnis. O Dievo liudijimas toks: Jis paliudijo apie savo Sūnų (1 Jn 5, 9). Todėl ir mes be paliovos dėkojame Dievui, kad, priėmę Dievo žodį, kurį girdėjote iš mūsų, priėmėte jį ne kaip žmonių žodį, bet, kas jis iš tikro yra, – kaip Dievo žodį, kuris ir veikia jumoje, tikinčiuosiuose (1 Tes 2, 13).

10 Bet jeigu užtrukčiau, noriu, kad žinotum, kaip reikia elgtis Dievo namuose, kurie yra gyvojo Dievo bažnyčia, tiesos ramstis ir pamatas (1 Tim 3, 15).

11 Bet jūs turite Šventojo patepimą ir žinote viską. [...] Bet patepimas, kurį iš Jo gavote, pasilieka jumoje, ir nereikia, kad jus kas nors mokytų, nes pats Jo patepimas moko jus visko, ir jis yra tiesa, o ne melas. Ir kadangi jis jus pamokė, jūs Jame pasiliksite (1 Jn 2, 20. 27). Bet kai ateis Ji, Tiesos Dvasia, jus Ji įves į visą tiesą. Ji nekalbės iš savęs, bet kalbės, ką išgirs, ir praneš, kas dar turi įvykti. Ji pašlovins mane, nes ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs (Jn 16, 13–14). Dievas mums tai apreiškė per savo Dvasią, nes Dvasia visa ištiria, net Dievo gelmes. Kas iš žmonių žino, kas yra žmogaus, jei ne paties žmogaus dvasia? Taip pat niekas nežino, kas yra Dievo, tik Dievo Dvasia. O mes gavome ne pasaulio dvasią, bet Dvasią iš Dievo, kad suvoktume, kas mums Dievo dovanota (1 Kor 2, 10–12). Tai mano sandora su jais, – sako Viešpats. – Mano dvasia, kuri yra ant tavęs,

ir mano žodžiai, kuriuos tau daviau, nepaliks tavęs nei tavo vaikų, nei vaikaičių nuo dabar ir per amžius, – sako Viešpats (Iz 59, 21).

12 Tu nuo vaikystės žinai šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išgelbėjimui per tikėjimą, kuris yra Kristuje Jėzuje. Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisumui, kad Dievo žmogus taptų tobulas, pasiruošęs kiekvienam geram darbui (2 Tim 3, 15–17). Bet nors ir mes patys ar angelas iš dangaus jums skelbtų kitokią evangeliją, negu mes jums paskelbėme, – tebūnie prakeiktas! Kaip anksčiau sakėme, taip ir dabar sakau dar kartą: jei kas jums skelbia kitokią evangeliją, negu esate priėmę, – tebūnie prakeiktas! (Gal 1, 8–9) [...] nesiduokite taip greitai nukreipiami nuo sveiko proto ir įbauginami ar dvasia, ar žodžiu, ar neva mūsų parašytu laišku, esą Kristaus diena jau atėjo (2 Tes 2, 2).

13 Pranašų parašyta: „Ir visi bus mokomi Dievo.“ Todėl, kas išgirdo iš Tėvo ir pasimokė, ateina pas mane (Jn 6, 45). Bet skelbiame, kaip parašyta: „Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo, kas žmogui į širdį neatėjo, tai paruošė Dievas tiems, kurie Jį myli.“ Dievas mums tai apreiškė per savo Dvasią, nes Dvasia visa ištiria, net Dievo gelmes. Kas iš žmonių žino, kas yra žmogaus, jei ne paties žmogaus dvasia? Taip pat niekas nežino, kas yra Dievo, tik Dievo Dvasia. O mes gavome ne pasaulio dvasią, bet Dvasią iš Dievo, kad suvoktume, kas mums Dievo dovanota (1 Kor 2, 9–12).

14 Spręskite patys: argi tinka moteriai melstis Dievui neapsigaubusiai? Argi pati prigimtis jūsų nemoko, jog vyrui gėda nešioti ilgus plaukus? (1 Kor 11, 13–14) Tad kaip bus, broliai? Kai susirenkate, kiekvienas turi giesmę ar pamokymą, ar kalbą, ar apreiškimą, ar aiškinimą. Tegul viskas tarnauja ugdymui. [...] Tebūnie viskas daroma padoriai ir tvarkingai (1 Kor 26. 40).

15 [...] jis taip kalba apie šituos dalykus visuose laiškuose. Juose esama sunkiai suprantamų dalykų, kuriuos neišmokyti ir svyruojantys iškraipo, aiškindami, kaip ir kitus Raštus, savo pačių pražūčiai (1 Pt 3, 16).

16 Tavo žodis yra žibintas mano kojai ir šviesa mano takui. [...] Tavo žodžių aiškinimas apšviečia, neišmanančius daro supratingus (Ps 119, 105. 130).

17 Iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nė viena raidelė ir nė vienas brūkšnelis neišnyks iš Įstatymo, kol viskas išsipildys (Mt 5, 18).

18 Kreipkitės į įstatymą ir liudijimą. Jeigu jie taip nesako, nėra juose šviesos (Iz 8, 20). Čia dera pranašų žodžiai, kaip parašyta (Apd 15, 15). Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose turį amžinąjį gyvenimą. O Raštai liudija apie mane. [...] Jeigu jūs tikėtumėte Moze, tai tikėtumėte ir manimi, nes jis rašė apie mane (Jn 5, 39. 46).

19 Jūs tyrinėjate Raštus, nes manote juose turį amžinąjį gyvenimą. O Raštai liudija apie mane (Jn 5, 39).

20 Bet dabar, broliai, jei ateičiau pas jus, kalbėdamas kalbomis, kokia jums būtų nauda, jeigu neskelbčiau jums apreiškimo, pažinimo, pranašystės ar mokymo? [...] Tas pat ir su jumis. Jei kalbėsite nesuprantamus žodžius, kaip bus galima suprasti, ką sakote? Jūs kalbėsite vėjams! [...] Todėl jei nesuprantu kalbos prasmės, būsiu kalbėtoju svetimšalis, ir kalbėtojas bus man svetimšalis. Taigi ir jūs, karštai trokštantys dvasinių dovanų, siekite jų bažnyčios ugdymui, kad gausiai jų turėtumėte. [...] Bet jeigu visi pranašautų ir įeitų netikintis ar neišmanantis, jis būtų visų apkaltintas ir visų atpažintas. [...] Jei kalba kas kalbomis, tekalba du, daugiausia trys,

paeiliui, o vienas tegul aiškina. Bet jeigu nėra aiškintojo, tegul tas bažnyčioje tyli ir tekalba tik sau ir Dievui (1 Kor 14, 6. 9. 11–12. 24. 27–28).

21 Kristaus žodis tegul tarpsta jumyse. Mokykite ir įspėkite vieni kitus visokeriopa išmintimi, su dėkinga širdimi giedokite Viešpačiui psalmes, himnus ir dvasines giesmes (Kol 3, 16).

22 O visa, kas anksčiau parašyta, mums pamokyti parašyta, kad išverme ir Raštų paguoda turėtume viltį (Rom 15, 4).

23 Pirmiausia žinokite, kad jokia Rašto pranašystė negali būti savavališkai aiškinama, nes pranašystė niekada nėra atėjusi žmogaus valia, bet kalbėjo Šventosios Dvasios įkvėpti šventi Dievo žmonės (2 Pt 1, 20–21). Čia dera pranašų žodžiai, kaip parašyta: „Paskui sugrįšiu ir vėl atstatysiu sugriuvusią Dovydo palapinę. Aš prikelsiu ją iš griuvėsių ir vėl ją išskleisiu.“ (Apd 15, 15–16)

24 Jėzus jiems atsakė: „Jūs klystate, nepažindami nei Raštų, nei Dievo jėgos. [...] O apie mirusiųjų prisikėlimą ar neskaitėte, kas jums Dievo pasakyta.“ (Mt 22, 29. 31) [...] pastatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, turintys kertiniu akmeniu patį Jėzų Kristų (Ef 2, 20). Nesutardami tarpusavyje, jie ėmė skirstytis, o Paulius tepasakė jiems viena: „Teisingai Šventoji Dvasia yra mūsų tėvams pasakiusi per pranašą Izaiją.“ (Apd 28, 25)